

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Til
Styret i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Fra
Brann- og redningssjefen

Dato 12.04.2018

15/18 Rammebehov til rådmannsmøte/presentasjon av rådmannsnotat

Saksopplysninger

04.01.2018 gjennomfører TBRT IKS et møte med rådmennene i deltakerkommunene der agendaen er selskapets ramme for økonomiplanperioden 2019 – 2022, med fokus på rammen for budsjettåret 2019.

Vurdering

Se vedlagte dokument.

Eventuell konklusjon

Se vedlagte dokument.

Forslag til vedtak

Styret vedtar at vedlagte dokument oversendes rådmennene i deltakerkommunene og danner grunnlag for dialogen om selskapets rammebehov for 2019.

Vedlegg: Handlingsplan og ramme 2019 – 2022 TBRT IKS 12.04.2018

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Handlingsplan
2019 - 2022

Økonomisk ramme
2019

12. april 2018

Innhold

1	Handlingsplan	3
1.1	Innledning.....	3
1.1.1	Deltakere i selskapet	3
1.1.2	Selskapets formål og strategi	3
1.2	Utfordringer i perioden 2019 - 2022	5
1.2.1	Overordnede rammevilkår	5
1.2.2	Feiing og tilsyn i fritidsbolig.....	5
1.2.3	Eldreomsorg og endring demografi.....	5
1.2.4	Brannstudien/STM 29/STM 35/Revidert dimensjoneringsforskrift	5
1.2.5	Samfunnsutvikling og ny teknologi	6
1.2.6	Nye brannsikringsløsninger gir større behov for kontroll og vedlikehold.....	6
1.2.7	Luftkvalitet.....	6
1.3	Selskapets visjon.....	7
1.4	Overordnet målsetting og prioriterte tiltak i perioden 2019 - 2022	7
2	Ramme 2019 - 2022	13
2.1	Handlingsregel for investeringer – øvre ramme på gjeld.....	13
2.2	Framskrevet folkemengde 2016 - 2022.....	14
2.3	Ramme 2019 – 2022. Brann- og redningstjenesten.....	15
2.3.1	Ramme 2019 - oppsummering	15
2.3.2	Drift - rammeendringer	16
2.3.3	Investering - rammeendringer	19
2.3.4	Øvingsobjekt Sandmoen.....	21
2.3.5	Bemannings – budsjetterte stillinger 2019	23
2.4	Ramme 2019 – 2022. Feietjenesten.....	24
2.4.1	Ramme 2019 - oppsummering	24
2.4.2	Drift - rammeendringer	25
2.4.3	Investering - rammeendringer	25
2.4.4	Bemannings - budsjetterte stillinger 2019.....	26

1 Handlingsplan

1.1 Innledning

1.1.1 Deltakere i selskapet

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS (TBRT) ble etablert 1. januar 2008 av Trondheim, Malvik og Klæbu kommuner.

Deltakere i selskapet er i dag Trondheim, Malvik, Indre Fosen, Oppdal, Klæbu og Rennebu kommuner.

Den enkelte kommunes deltakerandel er fra 01.01.2019 som følger:

Trondheim kommune	82,55 %
Malvik kommune	6,02 %
Indre Fosen kommune	4,54 %
Oppdal kommune	3,06 %
Klæbu kommune	2,68 %
Rennebu kommune	1,15 %
Sum	100,00 %

I tillegg pågår det en prosess som har til hensikt at Gauldal brann og redning IKS (Melhus og Midtre Gauldal kommuner) blir en del av TBRT IKS. Dette dokumentet tar ikke hensyn til den prosessen.

1.1.2 Selskapets formål og strategi

Deltakerkommunene kjøper brann- og redningstjenester fra selskapet.

Selskapets formål er å dekke deltakerkommunenes plikter, oppgaver og behov etter brann- og eksplosjonsvernlovgivningen, og i ulykkes- og katastrofesituasjoner og ved akutt forurensning. Oppgavene er av forebyggende og innsatsmessig art. Dimensjonering av beredskap og innsats på området gjøres med utgangspunkt i en gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse for brannvernregionen, og kommer til uttrykk i regionens brannvernordning.

Det overordnede målet med felles brann- og redningstjeneste er å få bedre tjenester i hele regionen, med spesiell fokus på bedre beredskap, bedre forebyggende arbeid, felles nytte av spesialressurser og kompetanse. Det er videre et mål å ivareta de verdiene hver eierkommune legger inn i fellesskapet, oppnå økonomiske stordriftsfordeler, holde tett kontakt med lokalsamfunnet, samt lokale- og sentrale myndigheter.

Samarbeidet skal sikre et forsvarlig nivå på brannsikkerheten, tilstrekkelig slagkraft, samt kompetansedeling og annet relevant samarbeid mellom eierkommunene.

På brann- og eksplosjonsvernområdet utfører selskapet sine oppgaver på bakgrunn av beslutninger i de respektive kommunestyre, som vedtar brannordning for brannvernregionen og bestiller tjenester av selskapet. Kommunenes beslutninger skal ha grunnlag i risiko- og sårbarhetsanalyser for brannvernregionen. Selskapets oppgaver er av forebyggende og innsatsmessig art.

Kommunestyrene legger myndigheten til å treffe vedtak etter brann- og eksplosjonsvernloven med de til enhver tid gjeldende forskrifter til representantskapet, der loven selv ikke er til hinder for det.

Fra og med 1. januar 2014 har samtlige eierkommuner lagt lovpålagte oppgaver knyttet til feiing og tilsyn med fyringsanlegg til selskapet.

Detaljering av selskapets tjenester til kommunene skal så langt det er hensiktsmessig gå fram av konkrete avtaler mellom selskapet og eierkommunene. Avtalene skal i utgangspunktet gi samme tjenestenivå i alle eierkommunene. Avtalene skal bygge på en årlig bestiller- og budsjettprosess mellom eierkommunene og selskapet, og legges fram for eierkommunene hvert år, som grunnlag for kommunenes budsjettbehandling av kjøp av tjenester fra selskapet.

En deltaker skal i tillegg ha anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet.

Innenfor de rammer som eierkommunene setter kan selskapet påta seg andre arbeidsoppgaver eierkommunene og selskapet måtte bli enige om utover det som fremgår av ovenstående. Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler med kommuner og andre selskaper og virksomheter.

1.2 Utfordringer i perioden 2019 - 2022

1.2.1 Overordnede rammevilkår

Selskapets overordnede rammevilkår fremgår av følgende:

- Lov om interkommunale selskaper (sist endret 01.01.2014)
- Brann- og eksplosjonsvernloven (sist endret 01.10.2015)
- Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (26.06.2002)
- Forskrift om brannforebygging (17. 12.2015)
- Brannstudien (desember 2013)
- Stortingsmelding 35 (2008-2009) Brannsikkerhet
- Stortingsmelding 29 (2011-2012) Samfunnssikkerhet
- NOU 2012:4 Trygg hjemme
- Sluttrapport Anbefalinger - En forbedret norsk nødmeldingstjeneste, Nasjonalt Nødmeldingsprosjekt (2014)

1.2.2 Feiing og tilsyn i fritidsbolig

Forskrift om brannforebygging beskriver kommunens plikt til å feie, samt å føre tilsyn med fyringsanlegg i byggverk. Veiledningen til samme forskrift beskriver at bestemmelsene i hovedsak gjelder bolig og fritidsbolig. Forskriften har tidligere ikke satt tilsvarende krav til fritidsboliger, og utfordringene vil i første rekke være knyttet til at hjemmelshaver i de fleste tilfeller ikke er på hytta i vår arbeidstid. I tillegg vil adkomst i mange tilfeller være mangelfull, både med tanke på at vei fram til objektet ikke eksisterer og at stige/takstige mangler.

Særsilt ressursbehov til denne tjenesten vil i tillegg til feiing og tilsyn i all hovedsak være knyttet til følgende punkter i perioden:

- Kartlegging og gjennomføring av tjenesten i verneområder, nasjonalparker, m.m.
- Sertifisering av ansatte til bruk av snøscooter/ATV/båt.
- Opplæring i sikkerhet ved arbeid på fjell og sjø, samt innkjøp av nødvendig sikkerhetsutstyr.

Planen er at samtlige objekt skal ha fått tilbud om et førstegangsbesøk innen utgangen av 2019.

1.2.3 Eldreomsorg og endring demografi

TBRT har en visjon om at ingen skal omkomme i brann. Den gruppen som har klart høyest risiko for å omkomme i brann er de eldre, hjemmeboende. NOU 2012:4 Trygg hjemme beskriver at antallet branndøde trolig vil øke kraftig dersom de forebyggende tiltakene overfor denne gruppen ikke styrkes: «Erkjennelsen av at antallet personer over 70 år trolig vil fordobles frem mot 2060, kombinert med at den eldre delen av befolkningen i større grad enn før bor i egne hjem eller omsorgsboliger framfor i institusjoner, har medført et behov for å se på denne gruppens brannsikkerhet.» Det er også enkelte andre risikoutsatte grupper som øker i antall i regionen, blant annet arbeidsinnvandrere.

1.2.4 Brannstudien/STM 29/STM 35/Revidert dimensjoneringsforskrift

Flere sentrale utredninger og stortingsmeldinger peker på behovet for endring innen driften av brann- og redningstjenesten i Norge. Anbefalingene innebærer blant annet at brann- og redningstjenesten bør organiseres i større, regionale, mer ensartede organisasjoner med profesjonell ledelse. Brann- og redningstjenesten bør ha økt fokus på samarbeid, samhandling og kunnskapsstyrt drift. Prioriteringene bør rettes mer opp mot reell risiko i regionen og nasjonale målsetninger. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har signalisert at det vil bli foretatt endringer i lov- og forskriftsverk for å påse at kommunenes drift av brann- og redningstjenesten blir bedre i samsvar

med nasjonale føringer.

1.2.5 Samfunnsutvikling og ny teknologi

Den økte bruken og lading av elektronikk i hjemmet påvirker brannrisikoen i samfunnet. Innføring av «smarte» el-målere og differensiert strømpris vil kunne føre til økt bruk av vaskemaskiner, tørketromler og oppvaskmaskiner om natten. Anskaffelse av kjøretøyer som drives av alternative drivmiddel som elektrisitet og hydrogen øker og andelen bygninger der det legges opp til produksjon av kraft via eksempelvis solcelleanlegg stiger. Slike endringer i samfunnet innebærer at brann- og redningstjenesten må opparbeide seg kompetanse på nye områder og øke/rette inn den forebyggende innsatsen i takt med samfunnsutviklingen.

1.2.6 Nye brannsikringsløsninger gir større behov for kontroll og vedlikehold

Moderne brannsikringsløsninger i bygninger bygger i stor grad på tekniske systemer som brannalarmanlegg, automatiske slokkeanlegg, røykventilasjonsanlegg og branngardiner. Det er dessuten en trend å bruke mer brennbare materialer som tre og brennbar isolasjon i store/høye bygninger. Dette innebærer at behovet for kontroll og vedlikehold i driftsfasen har økt og at konsekvensen ved svikt i kontrollrutinene kan få stor konsekvens. Brann- og redningstjenestens rolle som tilsynsmyndighet og veiledende aktør er viktig for å påse at påliteligheten til brannsikkerhetstiltakene blir ivaretatt.

1.2.7 Luftkvalitet

Trondheim kommune har over flere år arbeidet for å tilfredsstille kravene til luftkvalitet. Den største bidragsyteren til partikkelutslipp har vært knyttet til trafikk. Gjennom gode tiltak har dette bidraget blitt redusert vesentlig. Nå viser derimot målinger som miljøavdelingen utfører at neste tiltak vil rette seg mot utslipp fra fyring. TBRT feieavdelingen og miljøaktørene planlegger prosjekt som vil kunne bidra til lavere utslipp fra fyring. Miljøavdelingen i Trondheim kommune søker om bruk av midler til disse prosjektene, men det må påregnes noe ressursbruk fra feieavdelingen.

1.3 Selskapets visjon

Selskapets **visjon** er - **Ingen skal omkomme i brann.** All virksomhet i selskapet skal preges av denne visjonen.

1.4 Overordnet målsetting og prioriterte tiltak i perioden 2019 - 2022

Utledet av visjonen om at ingen skal omkomme i brann beskrives selskapets overordnede målsetting slik:

TBRT skal

1. gjennom riktige og hensiktsmessige virkemidler bidra til å forebygge brann og redusere konsekvensen av brann.
2. ha en slagkraftig beredskap for å redde liv, samfunnskritiske funksjoner, miljø og verdier.
3. bidra til å utvikle regionalt og tverrfaglig samarbeid.
4. kjennetegnes av en fremtidsrettet, helhetlig og effektiv drift med høy kvalitet.
5. ha et godt arbeidsmiljø der alle trives og ingen skades.
6. ha ledere og ansatte med høy etisk bevissthet, som behandler alle med respekt.

1. TBRT skal gjennom riktige og hensiktsmessige virkemidler bidra til å forebygge brann og redusere konsekvensen av brann.

Arbeide for økt brannsikkerhet i hjemmet, med særlig fokus på de befolkningsgruppene som er mest risikoutsatte.

- Samarbeide med kommunenes helse- og velferdstjeneste overfor hjemmeboende personer som har økt brannrisiko på grunn av fysiske utfordringer, kognitiv svikt og/eller rus og psykiatri.
- Gjennomføre kampanjer overfor eldre, studenter og andre viktige målgrupper der vi treffer målgruppen godt og budskapet er forståelig.
- Utføre tilsyn i eldre leilighetsbygg.
- Føre tilsyn med røykvarsleren i alle bygg hvor det gjennomføres tilsyn med piper og ildsteder.
- Bidra til at brannsikkerhet inkluderes i utdanningen av yrkesgrupper som møter risikoutsatte personer i hjemmet.

Sørge for at brannsikkerheten i den eldre, bevaringsverdige bebyggelsen heves.

- Gjennomføre tilsyn i de fredede bygningene i regionen.
- Samarbeide med byantikvaren i Trondheim om brannsikring av verneverdig tett trehusbebyggelse i Trondheim sentrum.
- Gjennomføre tilsyn i eldre tett trehusbebyggelse (prioritering av områder/kvartaler med utgangspunkt i ROS).
- Samarbeide med Rissa kommune om brannsikringsplanen i Råkvåg.
- Samarbeide med byplankontoret i Trondheim kommune for å hindre at byutvikling og fortetting fører til økt brannrisiko.

Foreta tilsyn for å hindre branner der mange omkommer, store verdier går tapt eller samfunnskritiske funksjoner slås ut av drift

- Gjennomføre tilsyn i særskilte brannobjekter, med hyppighet i henhold til risikovurdering.
- Utføre tilsyn overfor kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner.
- Stille krav til arrangører av store arrangementer, herunder fastsette nødvendige sikringstiltak og begrensninger.

Risikobasert feiing og tilsyn:

- Lovverket setter krav til at hyppigheten på feiing og tilsyn skal baseres på en risikovurdering av hvert enkelt objekt. TBRT vil ta i bruk en egen risikomodul i fagsystemet, som på sikt vil gi kommunene et grunnlag for differensiert avgiftssystem.

Bidra til å redusere brannrisikoen ved bruk av elektrisitet

- Gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i landbruket i samarbeid med lokalt el-tilsyn, mattilsyn, forsikringsselskap og landbruksorganisasjonene.
- Øke kompetansen innenfor ny teknologi og el som brannårsak.

TBRT skal gjennomføre tiltak som bidrar til at påliteligheten til brannalarmanlegg i regionen øker

- Gjennomføre prosjektet «Stol på brannalarmen», med iverksettelse av tiltak for å redusere antallet unødige alarmer.
- Gi informasjon og veiledning til boligselskaper i nyere boligblokker som har behov for mer omfattende internkontroll enn tradisjonelle boligbygninger.

2. TBRT skal ha en slagkraftig beredskap for å redde liv, samfunnskritiske funksjoner, miljø og verdier.

Tilpasse organisasjon til enhver tid gjeldende dimensjoneringsforskrift

- Utrede en fremtidig organisering og beredskap tilpasset ny forskrift.

Implementere og videreutvikle system for erfaringslæring

- Videreutvikle skjema for å dokumentere hendelser med vekt på læringspunkter.
- Videreutvikle rutiner og ansvar for å formidle læringspunkter fra hendelser.
- Videreutvikle system for å lagre disse opplysningene.

Fokus på planer for øvelser og kompetansegivende tiltak

- Utnytte fagansvarlige til å utarbeide og utvikle gode øvelser til de ulike innsatsområdene.
- Påse at øvelsesplan er iht risikoanalyse.
- Gjennomføre regelmessige øvelser på alle nivå.

Beredskapsplanverk

- Revidere og utvikle eksisterende beredskapsplanverk.
- Utarbeide og utvikle objektplaner innenfor områder og objekter iht risikoanalyse.

Utnytte moderne teknologi og verktøy

- Opplæring og anvendelse av utvendig slokkeutstyr (skjærslukker og skumanlegg).
- Informasjonstilgang og anvendelse av data ved utrykning og innsats.
- Digitalisering av oppslagsverk og relevant informasjon.

Utrede maritime kapasiteter

- Prosjektarbeid med mål om å beskrive et fremtidig maritimt konsept som ivaretar innsatsplikt og hvor kapasitetene utfyller hverandre og sårbarheten til bebyggelsen.

3. TBRT skal bidra til å utvikle regionalt og tverrfaglig samarbeid.

Utvikle redningsdykkertjeneste, urban redning og farlig gods-kompetanse

- Sette innsatskjøretøy for USAR i operativ drift.
- Anskaffe og operasjonalisere logistikk- og beredskapskonsept innenfor farlig gods.
- Utrede utrykningskjøretøy og beredskapsmessig organisering av røyk- og redningsdykkere på stasjon 4.

Være en aktiv bidragsyter for å styrke og utvikle LRS

- Være en pådriver i planlegging, gjennomføring og evaluering av LRS øvelser.
- Bidra aktivt i LRS øvingsforum og invitere øvrige nødetater på øvelser.

Utrede fremtidig organisering av brann- og redningstjenesten

- Gi våre deltakerkommuner gode tjenester innenfor de rammer som er stilt til rådighet, og synliggjøre fordelene med samarbeid om brann- og redningstjeneste.
- Kommunisere en positiv tilnærming til henvendelser om samarbeid.
- Tilpasse organisasjonen til ny forskrift om dimensjonering og organisering av brannvesen.

4. TBRT skal kjennetegnes av en fremtidsrettet, helhetlig og effektiv drift med høy kvalitet.

Fortløpende evaluere de forebyggende tiltakene

- Branner som har fått eller kunne ha fått store konsekvenser, skal evalueres med formål om å se hvilke forebyggende tiltak som har fungert og hvilke som ikke har fungert.
- De forebyggende aktivitetene skal evalueres kontinuerlig, eksempelvis kampanjer, nattkontroller og tilsynsaktiviteter.
- Erfaringene fra evalueringene skal innarbeides i TBRTs forebyggende arbeid. Evalueringen skal dokumenteres.

Øvingsfasiliteter

- Utvikle og etablere øvingshus på Sandmoen. Byggestart tidligst i 2019.

Iverksette tiltak for å redusere unødige alarmer (jf prosjekt Stol på brannalarmen)

- Presis utfylling og oppfølging i rapporteringssystem.
- Veiledning til bygningseiere om hvordan unødige brannalarmer kan forhindres.

Prosjekt ny brannstasjon på Oppdal

- Det er prosjektert og tegnet ny brannstasjon på Oppdal. Avklaringer rundt plassering av stasjonen gjenstår før bygging iverksettes.

Informasjonsdeling på tvers av avdelinger og funksjoner

- Forbedre system og rutiner for informasjonsdeling på tvers av avdelinger og funksjoner.
- Utnytte nye muligheter i nytt intranett.

5. TBRT skal ha et godt arbeidsmiljø der alle trives og ingen skades.

Oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelsen i 2017

- Arbeide med avdelingsvise tiltaksplaner på bakgrunn av arbeidsmiljøundersøkelsen i 2017.

Skadeforebyggende tiltak

- Det skal arbeides systematisk med forbedringstiltak for å redusere risiko for personskader:
 - Aktiv bruk av SikkerJobbAnalyse.
 - HMS-runder.
 - Behandling av rapporter om uønskede hendelser og forbedringsmeldinger.
 - Erfaringslæring/informasjon.
 - Kontinuerlig vurdering av forbedring på verneutstyr.

Opplæring HMS

- Gjennomføre et bedriftsinternt grunnkurs HMS for alle verneombud, medlemmer i arbeidsmiljøutvalg og ledere.
- Systemet for registrering av uønskede hendelser og HMS-avvik skal digitaliseres.

Forebygge risiko for yrkessykdom

- Kontinuerlig forbedring av rutiner for å unngå eksponering.
- Være orientert om nyutvikling innen verneutstyr og bekledning.
- Informasjon og opplæring om risiko.
- I perioden 2017-22 gjennomføres det nasjonale forskningsprosjektet «Kreftisiko og brannmenn» i regi av Kreftregisteret og Statens arbeidsmiljøinstitutt. Selskapet er i involvert i prosjektet. Vårt arbeid består av kartlegginger og beskrivelse av stasjoner, øvelsesmetoder, yrkeshygiene, verneutstyr, materiell, kjøretøy, eksponeringsforhold og personelloversikter gjennom de siste 50 år.
- Dokumentere kjemikalieeksponering digitalt.

6. TBRT skal ha ledere og ansatte med høy etisk bevissthet, som behandler alle med respekt.

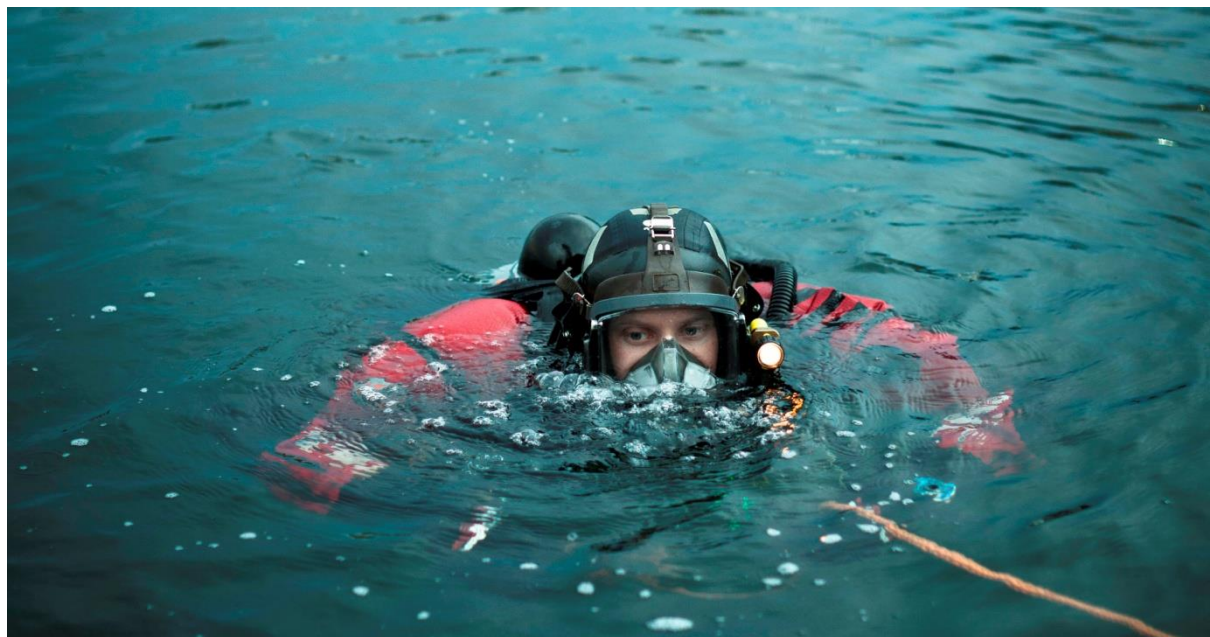
Utvikling av ledere og ansatte

- Gjennomføre lederopplæringsuke for nye ledere i TBRT.
- Gjennomføre årlig lederutvikling av alle ledere i TBRT, samt avdelingsvis lederutvikling i 2018.
- Gjennomgå selskapets etiske retningslinjer og varslingsprosedyre.

Forebygge mobbing, trakassering og diskriminering

- Utarbeide prosedyre for konflikthåndtering.
- Følge opp intensjonen i avtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen).
- Årlig gjennomgang av varslingsprosedyre alle avdelinger
- Årlig gjennomgang etiske retningslinjer i alle avdelinger
- Gjøre prosedyre konflikthåndtering kjent
- Videreutvikle medarbeidersamtalen
- Lederutvikling

2 Ramme 2019 - 2022

2.1 Handlingsregel for investeringer – øvre ramme på gjeld

By- og kommunestyrene har i vedlegg til selskapsavtalen av 01.01.2016 vedtatt å sette en øvre ramme på hvor stor gjeld selskapet kan etablere i forbindelse med låneopptak til investeringer.

Beløpet er kr. 70.000.000.

Ved opprettelsen av TBRT overtok selskapet alle eiendeler vederlagsfritt fra kommunene. De bokførte anleggsmidlene hadde en verdi på kr. 24.503.000

Anleggsmidlene var i prinsippet finansiert med låneopptak hos eierkommunene og kapitalkostnadene forble derfor i deltakerkommunene. I rammen som selskapet ble gitt ved oppstarten 01.01.2008 var det derfor ingen ramme til å finansiere anleggsmidler. Det betyr at selskapet startet med kr. 0 i lånegjeld og uten kapitalkostnader.

Alle investeringer som er foretatt etter 01.01.2008 er finansiert med låneopptak og salg av anleggsmidler. Økningen i kapitalkostnader er kompensert med tilsvarende økning i driftsrammen.

01.01.2018 hadde selskapet en lånegjeld på kr. 49.448.742. Renter og avdrag for å betjene denne gjelden er for 2018 beregnet til om lag kr. 7.000.000. Kapitalkostnadene vil være om lag kr. 9.000.000 når øvre ramme for låneopptak etter planen nås i 2021. Gjennomsnittlig avskrivningstid lagt til grunn i beregningen er 15 år.

Pr. 01.01.2019 vil lånegjelden være om lag kr. 52.500.000, hvis selskapet ikke foretar låneopptaket på kr. 14.000.000 til øvingsobjekt Sandmoen i 2018. (Jf. 2.3.4 Øvingsobjekt Sandmoen)

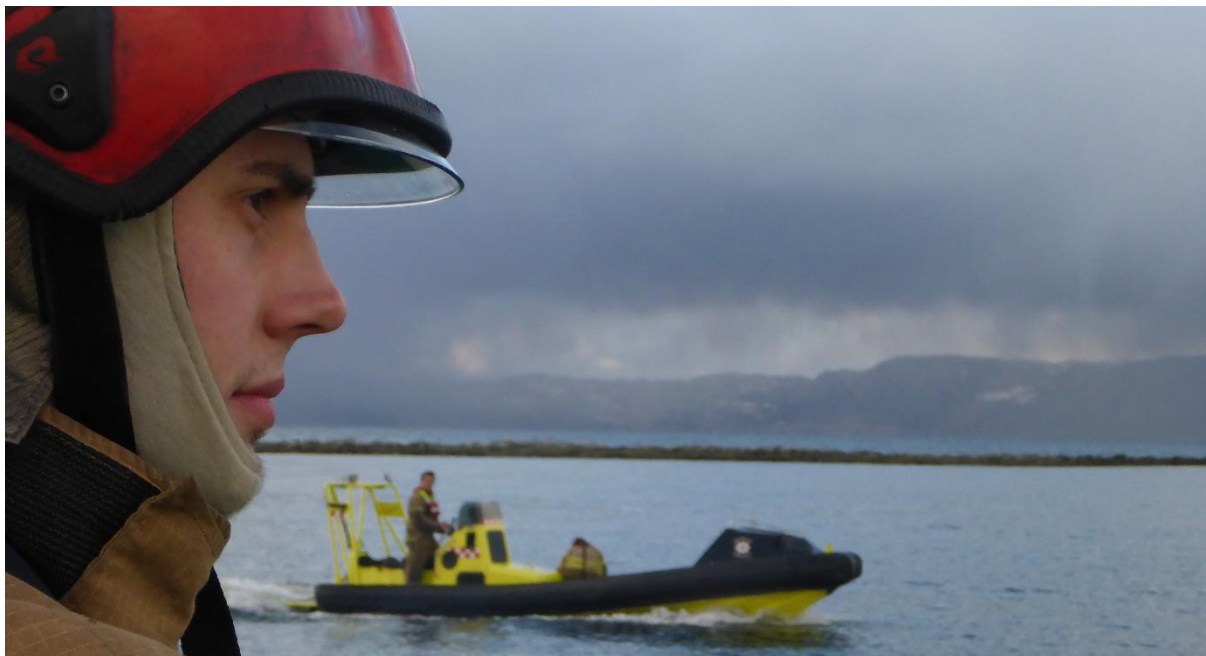
2.2 Framskrevet folkemengde 2016 - 2022

Innbyggertallet i regionen er dimensjonerende i forhold til antall årsverk som skal avsettes til forebyggende brannvern, jf. forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen §3-2 *Kapasitet, kompetanse og dimensjonering*.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Trondheim kommune	187.353	189.488	191.644	193.718	195.540	197.223	198.905
Indre Fosen kommune	10.175	10.197	10.243	10.278	10.319	10.347	10.378
Oppdal kommune	6.886	6.944	6.996	7.042	7.091	7.144	7.188
Rennebu kommune	2.562	2.553	2.545	2.540	2.540	2.529	2.534
Klæbu kommune	6.067	6.164	6.244	6.337	6.420	6.512	6.593
Malvik kommune	13.738	13.933	14.137	14.339	14.524	14.712	14.899
Totalt	226.781	229.279	231.809	234.254	236.434	238.467	240.497

Ifølge Statistisk sentralbyrå (se tabell) vil folkemengden i TBRTs brannvernregion øke i planperioden. Tabellen viser mellomnivået for henholdsvis fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og nettoinnvandring.

I tillegg til framskrevet folkemengde for Trondheim kommune kommer om lag 14.000 studenter med bostedsadresse i hjemkommunen. (Kilde: Statistikk og prognoser for Trondheim kommune.)

2.3 Ramme 2019 – 2022. Brann- og redningstjenesten

2.3.1 Ramme 2019 - oppsummering

Ramme 2018	192.800.232
-------------------	--------------------

Endringer i økonomisk ramme fra 2018 til 2019

2.3.2. a	Endring i prinsipper for husleiekostnader	-28.801.000
2.3.2. b	Driftsmidler USAR (Urban Search And Rescue)	500.000
2.3.2. c	Reduksjon i antall unødige alarmer	1.500.000
2.3.2. d	Overdekning deltid	1.000.000
2.3.2. e	Midler til rekruttering av brannkostabler	3.000.000
2.3.2. f	Grunnkurs deltid	1.500.000
2.3.2. g	URBAN Kurs	400.000
2.3.3 a	Endring i kapitalkostnader (renter og avdrag)	300.000
	Pris- og lønnsvekst 2,3 %	3.771.982
Sum		-16.829.018

Ramme 2019	175.971.214
-------------------	--------------------

Fordeling mellom kommunene

Trondheim kommune	82,55 %	145.264.237
Malvik kommune	6,02 %	10.593.467
Indre Fosen kommune	4,54 %	7.989.093
Oppdal kommune	3,06 %	5.384.719
Klæbu kommune	2,68 %	4.716.029
Rennebu kommune	1,15 %	2.023.669
Sum	100,00 %	175.971.214

2.3.2 Drift - rammeendringer

Varig rammeendring

a) Endring i prinsipper for husleiekostnader

Ny selskapsavtale fra 01.01.2019: Deltakerne har - innenfor hver kommune - ansvar for å stille til disposisjon hensiktsmessige lokaler og arealer for selskapets virksomhet. Det skal utarbeides avtaler for drifts- og vedlikeholdsansvaret for disposisjon av de ulike lokaler og arealer.

Husleiekostnadene tas ut av rammetildelingen og temaet husleie administreres i det videre av eierkommunene.

Sum kr. -28.801.000 i varig rammeendring

b) Driftsmidler USAR (Urban Search And Rescue)

I eksisterende brannordning fremgår det at TBRT skal ha innsatsplikt mot ras og bygningskollaps. Denne ambisjonen og forpliktelsen ble fulgt opp gjennom investeringsbudsjettet i 2016 – 2017 hvor det ble investert i kjøretøy og materiell for å utruste en såkalt USAR-enhet. I 2017 er det utarbeidet operative planer, instruksjoner, prosedyrer og bygd kompetanse for å få enheten operativ. I 2018 utdannes personellet til å betjene enheten og respondere på fremtidige hendelser knyttet til ras og bygningskollaps og enheten sette i operasjonell drift. Det vil således være behov for å følge opp denne investeringen med driftsmidler fra og med 2019. Behovet for driftsmidler knytter seg primært til materiell, herunder service, reparasjon og vedlikehold samt supplering av forbruksmateriell.

Sum kr. 500.000 pr år i varig rammeendring

c) Reduksjon i antall unødige alarmer

59 % av alle utrykninger som Norske brannvesen foretok i 2016 var på grunn av unødige eller falske brannalarmer. Unødige brannalarmer er et alvorlig problem som fører til at mange personer slutter å evakuere bygninger når brannalarmen utløses. I vår brannvernregion har vi opplevd flere livstruende situasjoner på grunn av at innbyggere ikke tar brannalarm på alvor. I tillegg fører dette til redusert tilgjengelighet av utrykningspersonell for brannvesenet, en større andel utrykninger med tunge kjøretøy i trafikken, samt unødvendig stopp i produksjonen til bedrifter og virksomheter. Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS har derfor iverksatt prosjekt «Stol på brannalarmen» som har som formål å øke påliteligheten til brannalarmanleggene i regionen.

Prosjekt målet er en reduksjon av antallet unødige alarmer med 20% innen utgangen av 2018. Så langt viser erfaringene at prosjektet bidrar til at kvaliteten på brannalarmanleggene øker. Dette fører til en reduksjon i andelen unødige alarmer, helt i tråd med målsetningene.

Nedgangen i antallet unødige alarmer vil imidlertid føre til en reduksjon i TBRTs inntekter. Samtidig reduseres våre eieres gebyrutgifter, med et beløp som i størrelse vil være omtrent det samme som reduksjonen i TBRTs inntekter.

Hvis prosjekt målet nåes utgjør dette om lag kr. 1.500.000 i reduserte inntekter for TBRT.

Sum kr. 1.500.000 pr år i varig rammeendring

d) Overdekning deltid

Kravet til innsatsstyrke i tettstedene Rissa, Oppdal og Malvik er 16 mann - fordelt på 4 vaktlag i dreiende vakt. I vår ROS / Brannordning er denne justert i forhold til risiko og vi har en vaktstyrke på Oppdal med 20 brannkonstabler, fordelt på 4 vaktlag á 5 brannkonstabler. Tilsvarende bemanning bør etableres på stasjonene med dreiende vakt i tettstedene Rissa og Malvik da vi har svært store utfordringer med at det ikke er en overdekning på disse stasjonene. I dag løses dette med interne bytter og ekstravakter, samt at hele vaktstyrken utalmeres på hendelser dersom ikke vaktbemanningen er 4 mann. Disse ordningene er imidlertid kostbare og uforutsigbare. Vi bør ideelt sett ha en overdekning med 1 brannkonstabel pr. vaktlag i Rissa, Malvik og Oppdal for å håndtere sykdom, permisjoner og fravær mv. Overdekningen kan også benyttes til å oppnå større slagkraft ved å bemanne tankbil eller ivareta andre funksjoner på skadestedet.

Økonomien i en slik ordning kan fremstilles slik:

Økning fra 16 til 20 brannkonstabler i Rissa og Malvik gir en økning på 8 personer

Kompetanse og lønnsutgifter i år 1, $8 \times 200.000 = 1.600.000$

Lønnsutgifter årlig, $8 \times 200.000 = 1.600.000$

Innsparing ekstravakter 600.000

Sum kroner 1.000.000 pr år i varig rammeendring

Rammeendring kun for driftsåret 2019

e) Rekruttering av brannkonstabler

I TBRT har vi en alderssammensetning som tilsier at ca. 25 personer i beredskapsavdelingen med fagutdanning som brannkonstabel slutter i løpet av 4 år. I den samme 4 årsperioden vil det ikke være mulig å rekruttere fra den nye fagutdanningen i regi av NBSK. De første brannkonstablene som utdannes i dette løpet kan tidligst rekrutteres i 2022. Vi trenger 2 år på å utdanne egne brannkonstabler med aspirant- og internopplæring i tillegg til grunnkurs. For å ha nok kvalifisert personell i de neste 4 år bør vi rekruttere i størrelsesorden 10 – 12 aspiranter i 2019 - og supplere med å rekruttere ferdig utdannede brannkonstabler - for å opprettholde kompetansen og personellbehovet i brigadene frem til 2022.

Siden 2012 har TBRT kun rekruttert ferdig utdannede konstabler. Som et av landets største brannvesen er dette problematisk på flere områder. For det første er det problematisk at vi ikke bidrar til styrkeproduksjon av brannkompetanse på landsbasis. I praksis høster vi av andre brannvesen sin investering i kompetanse. For det andre er det problematisk at vi har utfordringer med å oppnå det mangfoldet vi ønsker i og med at det er svært få - ca. 2 % - kvinnelige brannkonstabler som er aktuelle søkere ved denne rekrutteringsformen. For det tredje er det problematisk ved at søknadsmassen er i ferd med å bli utarmet, dvs. det er færre potensielle søkere for hvert opptak og de fleste aktuelle kandidatene i dag er personell som tidligere ikke har konkurrert seg til plass ved foregående opptak.

I sum tilsier dette at 2019 er et optimalt år for å rekruttere gjennom et aspirantopptak for å nå et bredere spekter av søkere til å oppfylle vårt fremtidige behov for kompetanse og mangfold. Utgiftene knyttet til aspirantopptak er lønnskostnader under aspirantperioden i 3 måneder, samt kostnader knyttet til opplæringen.

Sum kr. 3.000.000 i rammeendring for 2019.

f) Grunnkurs deltid

Andelen innsatsmannskaper på deltid som ikke oppfyller kompetansekravet tilsier at vi må gjennomføre et grunnkurs i løpet av 2019.

Sum kr. 1.500.000 i rammeendring for 2019.

g) URBAN Kurs

Det har gått mange år siden vi har gjennomført en slik opplæring med den konsekvens at vi ikke lenger klarer å oppfylle kravet til beredskap som fremgår av ROS / Brannordning.

Sum kr. 400.000 i rammeendring for 2019.

2.3.3 Investering - rammeendringer

a) Investeringer fra HP 2018 – 2021 ØP 2018 – 2021 Budsjett 2018.

Investeringer	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Bil Stasjonsmester sør	500.000				
Container CBRNE	1.500.000				
Mannskapsbil	4.000.000				
Øvingshus Sandmoen	14.000.000				
Bil Sivilforsvaret (brukt)		150.000			
Bil Stasjonsmester Fosen		700.000			
Service bil verksted		750.000			
Dykkerbil		1.400.000			
Sjøsprøytebil		1.400.000			
Kompressor trykkluft Sandmoen		1.500.000			
Mannskapsbil stasjon 4		4.100.000			
Tankflak med CAFS			1.200.000		
Mannskapsbil T1.1			4.500.000		
Ny Anne-Cathrine			18.000.000		
Høyderedskap Stasjon 2				7.000.000	
					0
					0
					0
					0
					0
Varige driftsmidler ekskl. mva	20.000.000	10.000.000	23.700.000	7.000.000	0
Varige driftsmidler inkl. mva	25.000.000	12.500.000	29.625.000	8.750.000	0

Salg	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Tankbil Rennebu DE89479	-20.000				
Redningsbil T.3.7	-20.000				
Misubishi Oppdal DH85975	-20.000				
Adm Toyota CF25318	-20.000				
Adm Toyota Avensis	-170.000				
Mercedes ML opplæringsbil	-400.000				
Mannskapsbil T.3.1	-800.000				
Toyota Sivilforsvaret		-20.000			
MB Dykker RA44913		-20.000			
Mercedes Vito Fosen		-50.000			
Volvo Metz T.4.3		-3.500.000			
VW Pickup VF98953			-50.000		
Mannskapsbil T.6.1			-400.000		
Salg av Anne-Cathrine			-500.000		
Høyderedskap KK7576				-900.000	
					0
					0
					0
					0
Salg av anleggsmidler	-1.450.000	-3.590.000	-950.000	-900.000	0
Kompensasjon for mva	-5.000.000	-2.500.000	-5.925.000	-1.750.000	0
Bruk av lånemidler	-18.550.000	-6.410.000	-22.750.000	-6.100.000	0
Finansiering	-25.000.000	-12.500.000	-29.625.000	-8.750.000	0

Endring i kapitalkostnader (renter og avdrag) i sum for planlagte investeringer 2019 blir om lag kr. 300.000.

2.3.4 Øvingsobjekt Sandmoen

Norske brann- og redningstjenester vil kunne stå overfor mange utfordringer i tiden som kommer. Dette handler blant annet om forventningene samfunnet har til hvilke oppgaver en moderne brann- og redningstjeneste skal kunne være i stand til å ivareta, større faglig kompleksitet med påfølgende kompetansekrav, ny brannutdanning med egen fagskole, lederutdanning på høyskolenivå, ny deltidsutdanning, framtidig organisering av brann- og redningstjenesten med potensielt større enheter, og ikke minst stadig mer fokus på helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Mange av de oppgavene som det forventes at brann- og redningstjenesten skal kunne ivareta krever spesiell kompetanse. Det vil derfor være behov for egnede opplærings- og øvingsfasiliteter som er i stand til å møte både dagens og framtidens kompetansebehov, samtidig som de ivaretar aktuelle HMS-krav.

Det er godt dokumentert at innsats i et røykfyllt brannmiljø innebærer økt helserisiko for brannpersonellet. Faren ved eksponering av brannrøyk via luftveiene er godt kjent og det begynner å komme på plass gode rutiner for blant annet bruk av åndedrettsvern. Dette gjelder også i situasjoner som ikke defineres som tradisjonell røykdykking.

Det har de senere årene også blitt økt fokus på risikoen for eksponering av andre stoffer. Dette kan være ulike giftstoffer/-gasser, fiber, svevestøv og andre partikler. Disse stoffene kan tas opp i kroppen både via åndedrettet og gjennom huden. Eksponeringsfaren vil på tilsvarende måte også være til stede etter avsluttet innsats da både bekledning og utstyr vil kunne være kontaminert. Dette er et risikoforhold som må tas på alvor både i forhold til innsatser og øvelser.

Arbeidsmiljølovens formål er blant annet å *«sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet...»*

Arbeidsmiljøloven gjelder for både innsats og øvelse i brannvesenet. Mye tyder derfor på at vi i framtiden må tenke annerledes både i forhold til valg av teknikk og taktikk ved gjennomføring av innsatser og øvelser.

TBRT har i løpet av prosessen knyttet kontakter med andre brannvesen og øvingssenter i både inn- og utland som er i en prosess med overgang til moderne øvingskonsepter. Dette vil kunne kombinere behovet for å ivareta både HMS-utfordringene og gi en realistisk trening som vil være avgjørende for evnen til å kunne løse pålagte oppgaver på en effektiv og trygg måte.

Tilbakemeldingene fra de som benytter gass til oppvarming, og ikke minst til realistiske øvingsscenario, tilsier at et framtidig øvingsanlegg krever en langt mer kompleks infrastruktur enn det som opprinnelig var forutsatt i prosjektet. Det var da kun var tatt høyde for enkel oppvarming ved hjelp av varmluft.

Det finnes i dag systemer med rominnredning hvor alle flammer er propan gjennom vannbad i sofasete, komfyr osv. Det benyttes også dyser under taket for å illustrere overtenning. Røyken er kunstig og alt styres og overvåkes via IR-kameraer eller egne dataskjermer/fjernkontroller. Disse systemene kan plasseres i ferdige konteinerløsninger eller i egne murhus. Dette medfører selvsagt investeringskostnader. Krav til HMS under øvelser bør være førende for hvilke løsninger man velger for øvingsfasiliteter for overtenning.

Den opprinnelige stipulerte kostnaden på kr. 14.000.000 tar utgangspunkt i bygging av selve huset med en tilknyttet konteinerløsning. Ut fra de erfaringene som er gjort underveis i prosessen er det

klart at bygging av et nytt øvingsobjekt må kunne utnytte det potensial som ligger i eksisterende gassinfrastruktur på øvingsfeltet for å kunne etablere realistiske scenario for framtidens brannvesen.

Det synes med bakgrunn i ovennevnte at den bevilgede summen på kr. 14.000.000 ikke vil være tilstrekkelig til å utvikle et øvingsobjekt med tilfredsstillende infrastruktur for scenariotrening.

Representantskapet vedtok 18.12.2017 et låneopptak i 2018 på kr. 14.000.000 for å finansiere øvingsobjektet.

Så langt har TBRT ikke gjennomført låneopptaket på kr. 14.000.000. Selskapet ønsker å utrede byggingen av øvingsobjektet videre med tanke på framtidens behov og krav – for deretter å gå i en dialog med våre eiere om dette.

I og med at det per i dag ikke finnes noen andre i Norge som har tilsvarende system, finnes det begrensede erfaringstall. TBRT har engasjert Multiconsult til å bidra i denne prosessen sammen med potensielle leverandører. Det vil etterhvert kunne utarbeides et grovt kostnadsoverslag for komplett øvingsobjekt. På grunn av størrelsen på prosjektet vil dette måtte lyses ut på anbud.

I tillegg til investeringskostnadene for det nye øvingsobjektet, vil de årlige driftskostnadene øke. Driftskostnadene er beregnet til å bli i størrelsesorden kr. 1.300.000 årlig, og fordeler seg som følger:

100 % stilling som driftstekniker*	700.000
Service/vedlikehold gassanlegg	50.000
Service vedlikehold teknisk infrastruktur øvingshus	100.000
Vedlikehold bygningsmasse/infrastruktur	200.000
Strøm - oppvarming	50.000
Leasing hjullaster/tilsvarende for løfting/flytting av objekter og finbrøyting**	200.000
Årlige driftskostnad anlegg	1.300.000

*) driftstekniker forutsettes brukt til hele Sandmoen kurs- og øvingssenter både på teknisk drift og vedlikehold, samt servicefunksjon. I dag benyttes tilfeldig overtid.

**) det leies per i dag teleskoptruck i forbindelse med opplæring og øvelser. Summen inkluderer både dedikert bruk til øvingsobjektet og øvelser for øvrig.

Drift av øvingsobjektet vil ikke være aktuelt før i 2020 men problemstillingen nevnes her.

2.3.5 Bemanning – budsjetterte stillinger 2019

Bemanning 2018 - budsjetterte stillinger	2017	2018	2019
Beredskap dagtid Trondheim	9,5	8,4	8,4
4 Brigader	113,8	114,8	114,8
Beredskap Oppdal og Rennebu	0,7	0,7	0,7
Beredskap Indre Fosen	1	1	1
Deltid Malvik	16	16	16
Deltid Indre Fosen	60	60	60
Deltid Oppdal	20	20	20
Deltid Rennebu	16	16	16
Forebyggende Trondheim	24,9	24,9	24,9
Forebyggende Oppdal og Rennebu	1,7	1,7	1,7
Forebyggende Fosen	1	1	1
Feier- Serviceavdelingen	1	1	1
Administrasjon	15,2	15,2	15,2
Drift av IUA	1	1	1
	281,8	281,7	281,7

2.4 Ramme 2019 – 2022. Feietjenesten

2.4.1 Ramme 2019 - oppsummering

Ramme 2018 **21.452.310**

Endringer i økonomisk ramme fra 2018 til 2019

2.4.2. a	Husleie Indre Fosen, Oppdal og Malvik kommuner	360.000
2.4.2. b	Endring husleiekontrakt	200.000
2.4.3. a	Endring i kapitalkostnader (renter og avdrag)	400.000
	Pris- og lønnsvekst 2,3 %	493.403
Sum		1.453.403

Ramme 2019 **22.905.713**

Fordeling mellom kommunene	Prosent	Sum
Trondheim kommune	63,65 %	14.579.886
Indre Fosen kommune	11,53 %	2.641.582
Oppdal kommune	11,22 %	2.570.589
Malvik kommune	5,77 %	1.321.777
Rennebu kommune	5,44 %	1.244.985
Klæbu kommune	2,39 %	546.895
Sum	100,00 %	22.905.713

2.4.2 Drift - rammeendringer

a) Husleie Indre Fosen, Oppdal og Malvik kommuner

Feietjenestens andel av husleien i disse kommunene er beregnet til kr. 360.000

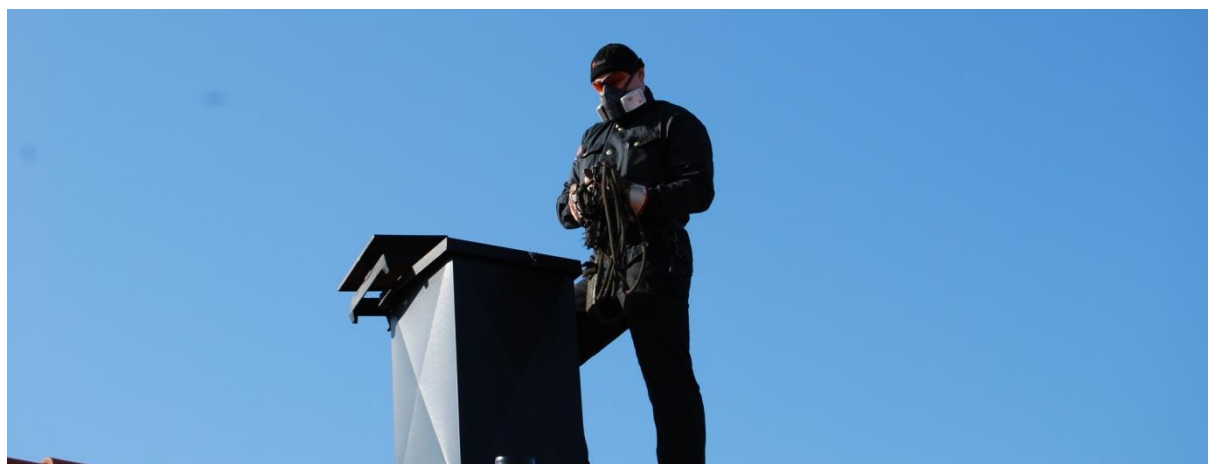
b) Endring husleiekontrakt

Feietjenesten skal inngå ny leiekontrakt for sine lokaler i Trondheim – og øker samtidig leid areal. Det nye leieforholdet gir høyere husleie, og denne er foreløpig beregnet til kr. 200.000

2.4.3 Investering - rammeendringer

a) Investeringer fra HP 2018 – 2021 ØP 2018 – 2021 Budsjett 2018.

Investeringer/salg	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
ATV m henger	300.000				
Feiebil hyttefeieing	950.000				
Feiebil 1	700.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
Feiebil 2	950.000	950.000	1.000.000	1.000.000	
Varige driftsmidler ekskl mva	2.900.000	1.950.000	2.000.000	2.000.000	0
Salg av anleggsmidler	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	
Bruk av lånemidler	-2.700.000	-1.750.000	-1.800.000	-1.800.000	
Finansiering	-2.900.000	-1.950.000	-2.000.000	-2.000.000	0

Endring i kapitalkostnader (renter og avdrag) i sum for planlagte investeringer 2019 blir om lag kr. 400.000.

2.4.4 Bemanning - budsjetterte stillinger 2019

Bemanning 2017 - budsjetterte stillinger	2017	2018	2019
Feieadministrasjon	5,5	6	6
Feielag 1 – Indre Fosen	2	2	2
Feielag 2 - Oppdal/Rennebu	2	2	2
Feielag 3 - Trondheim/Klæbu	4	3,5	3,5
Feielag 4 - Trondheim/Malvik	3	3	3
Feielag 5 - Trondheim	4	4	4
Feielag 6- Trondheim	3	3	3
Feielag 7 - Trondheim	4	4	4
Hyttefeieing	5	4,5	4,5
	32,5	32	32

